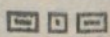

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pismene naročbe brez pošiljate denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Sporazum dosežen. Nova vlada sestavljena.

Dr. V. Kukovec, minister za socialno politiko.

Beograd, 16. maja. Sinoči je bila zadnja konferenca za sestavo nove vlade. Dosežen je sporazum. Oficijelna lista še ni znana, trdi se pa, da je sestavljena sledeče:

predsedstvo: dr. Milenko Vesnić, zunanje zadeve: dr. Ante Trumbić, trgovina: dr. Momčilo Ninčić, notranje zadeve: Liuba Davidović, konstituenta: Stojan Protić, prosveta: Svetozar Pribičević, promet: dr. Ant. Korošec, vojna: general Jovanović, pošte: dr. Drinković, šume in rude: Ivan Kovačević, soc. politika: dr. Vekoslav Kukovec, vera: Voja Marinković, agrarna reforma: dr. Krizman, pravosodje: dr. Trifković, narodno zdravje: Rafajlović, finance: Kosta Stojanović, prehrana: Risto Jojkić, Črnogorec, zgradbe: Jovanović, poljedeljstvo: dr. Janković.

Nocoj se poda dr. Vesnić na dvor, da predloži regentu listo. Jutri poda Protićeva vlada demisijo, istočasno se formira nova vlada.

Bratje Čehi v Celju.

Jugoslovani, Slovenci smo stremeli vedno za duševnimi, kulturnimi stiki s Čehi, ki so nam bili vzor-narod v borbi proti bivšim skupnim tlačiteljem. Češka literatura, češko sokolstvo, češka misel o svobodi nas je navdajala vedno in povsod, nas krepila in vspodbujala k vstrajnemu narodnemu, političnemu in kulturnemu delu. V letih našega suženjstva smo se obračali zaupno v zlato Prago; Čehi so nam priskočili prvi in neomajeno zvesto držali svoje bratsko prijateljstvo.

Opetovano so jih po naših krajih, posebno v Celju svoje dni sprejemali narodni protivniki s palicami, gorjanci, psokami, zasmehovanjem, gnjilimi jajci — z bajoneti, sabljami in puškami, pa kot zavedni Slovani se niso ustrašili posetiti nas in nam vdihniti zopet pogum in moč za nadaljno delo. Vsem so nam še v spominu dnevi, ko so prišli češki Sokoli v Celje, kako je deževalo psok in družega iz ust in rok zaslepljene in zagrinjene nemške in nemčurske poulične svojate, na sinove Libuše. Komaj, da smo se ubranili napadov. Ves takratni svet je bil proti nam in skoraj dihati nam niso dovolili. Vse je moralo iti le tiho in mirno, še po trije se niso smeli dati videti na

Dr. M. Hr.:

Izleti in sprehodi v celjski okolici.

(Konec.)

5. Kozjak (1063 m).

Tudi ta izredno lepa in lahko dostopna razgledna točka je le premalo znana. Prijazna cerkva Sv. Jošta z župniščem je v sedlu tik pod vrhom iz Celja prav dobro vidna. Na vrhu Kozjaka mejijo tri okrajna glavarstva: Celje, Slovenjgradec, Konjice.

Najkrajša pot vede s postaje Paka pri Velenju v 2 urah na vrh. Druga priporočljiva pot vadejo v Zgornji Dolici (3 ure), Dobrna (2½ ure) in Vitanje (3 ure).

Pri izletih navajam končno še trg Vitanje kot izhodišče na južne izraste Pohorja (Rogla 1517 m) s svojimi krasnimi gozdovi, ter Rogatec kot izhodišče na Donačko gor (842 m) s slajhim in velenim razgledom.

B. Sprehodi.

Naša okolica nudi toliko raznovrstnih sprehodov ter na istih toliko izprememb, da nas vsak tujec zaviha. Nemo goče je seveda, vse te sprehode navesti.

ulici, kamo li, da bi se bila pokazala rudeča srajca. Marsikateri izmed nas je takrat — ob navzočnosti bratov iz severa — stisnil zobe ter se zaklel, da v kljub teptanju ne odneha boriti se za narodno svobodo. Čim hujši je bil pritisk, tem odločnejši smo postajali; pogum so nam dajali vzorni Čehi!

Kako drugače se je vršil sprejem naših milih gostov praške posestrine Plznja v naši mladi svobodni domovini! Slovensko Celje je pokazalo pevcem-bratom svoj pravi obraz na zunaj, pri-srčnejši je bil naš izraz ljubezni do naroda, ki si je prvi in z lastno močjo priboril svojo naredno svobodo! Najlepši dokaz bratstva nam je podalo plzenjsko pevsko društvo »Smetana«, ki je kot pionir kulture poletelo v našo osvobodeno domovino, da jo pre-motri sedaj, ko ista ni več vazal pod valpetskimi bičem klativitezev, da pa ob etem zanese zopet zrno svoje vi-soke umetnosti, svoje češke kulture med nas. Prvi je sprejel brate naša slo-venski Maribor, polet društva se je dvignil čez Zagreb, Novisad, Beograd zopet v Slovenijo, našo ožjo domovino, v Ljubljano in, akoravno ne od po-četka namenjeno, tudi v našo mesto Celje.

Kakor vsi prejšnji obiski bratov Čehov, nam gotovo tudi obisk čeških slavcev ostane v ljubem spominu; bo-dril nas bo k nadaljnjemu delu, ker nam je podal dokaz neomajne zvestobe naših severnih bratov. Visoka svetovna gospoda pri zeleni mizi v Parizu nam sicer ni dovolila ravnega stika s Čeho-slovaško, vendar pa imamo zagotovilo, da nas štiti in spremlja čvrst in samo-stojen, visokokulturni čehoslovaški narod, da nas podpira bodisi kulturno, bodisi gospodarsko. Na nas je, da se izkažemo vredne bratskega prijatelj-stva, da se čimbolj oklenemo prijatelja, ki je brez pomisleka žrtvoval trud in delo osvobodjenja tudi za nas, da se strnemo kulturno in gospodarsko s slovanskim severom.

Potrebno bo, da doživimo še mnogo prijateljskih sestankov z brati Čehi na naši rodni grudi in se tako ojačimo za napore, ki nas čakajo v bodočnosti bodisi v notranjosti domo-vine, bodisi proti zunanjim lažiprijate-ljem. Iz dna svojih duš pa smo hval-ležni češkemu bratom iz Plznja za njih vzvišeno delo. Nuditi smo jim mogli le malo tega, kar bi bili želeli, da jim damo, pa naj bodo uverjeni, da je prišlo to iz dna srca slovenskega, ki čuti veličino prijateljstva, katero nam nudijo oni v svoji republiki Čehoslo-vaški. Na zdar! Na svidenje! — a.

Slovenci! Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Nekatere pa, ki so vredni, da jih pozna-jo vsi naši rojaki, vendar navajam:

Celje — mestni park — studenec ob bregu Savinje po krasnih gozdovih do levškega mosta (½ ure).

Celje — levi breg Savinje (čez brv pri Grenadirju) ob bregu Savinje po mar-kirani poti Sl. pl. društva na Laško (2½ ure).

Celje — Šmartno v Rožni dolini po črnem gozdu — prehod po nizkem sedlu na Dobrno (3½ ure) (markirana pot Sl. pl. društva).

Celje — Bežigrad — Trnovlje (lepi hrastovi gaji) — Ljubčno (1 ura).

Celje — Anski vrh — Lisce — ob bregu Savinje po mestnem parku nazaj (2 uri) (markirana pot).

Miklavški hrib — Mala Košnica — Grenadir (tri četrt ure)

Celje — Anski vrh — Velika Košni-ca — breg Savinje (2 uri).

Celje — pod hribom sv. Jožefa — Marovškova hosta — Teharje (½ ure).

Celje — Skalna klet — Zvodno — Teharje — Store (1¼ ure).

Teharje — Sv. Ana — Sv. Rozalija — Št. Jurij ob juž. žel. (2 uri).

Neizvršljive naredbe mini-strstva v Beogradu.

Omenjali smo v našem listu nena-tančnost novega zakona za kolke. Isti bi po svoji vsebini moral veljati od 6. aprila 1920 naprej kot dneva, ko je bil razgla-šen v »Službenih Novicah«, v sloven-skem »Uradnem listu« pa je bil natisnen še le 17. aprila 1920 in ta list je došel v Celje še le 26. aprila 1920. — Od kedar smo toraj vezani Slovenci na ta zakon? — To smo prašali s toliko večjo pravico, ker zakon velja po svojem členu 11 po-tem, ko se zvišajo kolki za 100% v Hr-vatski, Slavoniji, Banatu, Bački in Bara-nji in ko ga kralj podpiše, kar se dozda ni zgodilo.

Uradni list z dne 11. maja 1920, kate-rega smo v Celje dobili 14. maja 1920, prinaša od ministra za finance podpisan »pravilnik za izvrševanje« gornjega za-kona, v katerem minister pravi pod C XXIII. da se po povišbi kolkov v Hr-vatski itd. povišajo v Sloveniji kolki za 100%. Kedar so se povišali kolki v Hr-vatski itd., o tem minister molči — men-da sam ne ve — pravi pa v izvrševalnem pravilniku, katerega je podpisal minister dne 16. aprila t. l., da je v začetku imeno-vani zakon dobil moč 6. aprila t. l., ko Slo-venec še nismo vedeti mogli zanj. In da bi oni zakon veljal od 6. aprila t. l. to ni res, ker ga kralj še dozda ni podpisal in ker ni razglašeno, kedar so se v Hrvatski itd., povišale stalne kolkovne pristojbine.

Z izvrševalnim pravilnikom izpre-minja finančni minister zakon, katerega hoče izvršiti prvič v tem, da bi ne veljal za prenos nepremične imovine (t. j. des-tek, umrščina) in ne za zemljiško-knjižno zavarovanje (t. j. vpisnino, vknjižnino). Zakon sam pa pravi v členu 11, da so tu-di povišane »odstotne kolkovne pristojbi-ne«, t. j. kolki, ki se računajo no stotinah izneskov in take je treba plačati od vknjižbe zastavne pravice, torej od zem-ljiškooknjižnega zavarovanja. In res mini-ster izvršuje zakon tako, da se morajo %ne pristojbine tudi preko 50 K ali 60 K brezpogojno in edino plačevati v kolkih v naprej. Minister piše nerazumljivo, in da ne pozna stvari in razmer, kažejo na-stopne določbe »pravilnika«.

Sodiščem in drugim oblastvom pre-poveduje minister sprejeti spise brez kol-kov ali s premalimi kolki in izdati odloke, dokler se ne prepričajo, da so predpisane pristojbine plačane. Zemljiškoknjižna obla-stiva, to so v Sloveniji, Istri in Dalmaciji sodišča, ne smejo ukreniti ničesar, dok-ler ni pristojbina plačana v celoti. In za »škodo štorjeno s svojim ukrepom je od-govorjen sodnik z vso svojo imovino.«

To pa vendar ne gre in ne bo šlo. Ministru financ v Beogradu je popot-noma neznana, pa je še vendar veljavna, neodvisnost sodnikov v prei avstrijskih deželah Jugoslavije in dolžnost sodnikov

Celje — vojaško strelišče — Pisto-va — Pečovje — Store 2 uri).

Celje — Skalna klet — Stari grad — Zvodno — Osenca — Teharje (1½ ure).

Teharje — Teharska Razseva (½ ure). — Št. Jurij — Rifnik (1 ura). — Št. Jurij — Velika Razseva (2 uri). — Te-harje — Blagovna — Št. Jurij (1¼ ure).

Zg. Hudinja — Ostrovo (½ ure).

Laško — Hum (2 uri) (markirana pot Sl. pl. društva). — Laško — Št. Lenart — dolina Gračnice — Rimske Toplice (3 ure).

Vojnik — Šmartno v Rožni dolini (1½ ure).

Bližnji hribčki Sv. Jožefa, Sv. Mi-klavža, Sv. Ane, Anski in Rajčarski vrh, Lisce, Košnica, Stari grad nudijo seveda nebroj raznih krasnih sprehodov. Orijen-tacija je povsod lahka. Sicer pa je celjsko olepševalno društvo v zvezi s celjskim odsekom Slov. plan. društva vridno na delu, da postavi na vseh potih potrebne kažipote ter pota markira.

Upam, da bodo te vrstice vzbudile v marsikom veselje do naše lepe okolice ter ga vspodbujale, da jo spozna. Trud mu bo obilo poplačan!

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, na-znanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1.20 od 1 mm, za reklamne notice med tekstem 5 K od vrste, Majli oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

presojeti veljavo naredb (čl. 7 avstr. drž. osn. zakona o sodniški oblasti).

Imamo tudi res sodnike, ki se za na-redbe beogradskega sedajnega ministra financ prav ni čne zmenijo, ker so pre-pričani, da kršijo veljavne zakone.

Kar ta minister piše v omenjenem pravilniku o prenosu nepremičnin, kaže, da o tej stvari — vsaj, kar zadeva Slove-nijo, Istro in Dalmacijo — prav nič ne ve. Zato ne pišemo o tem danes več.

Dolžnost narodnega predstavništva pa je, da nemudoma razveljavi omenjen zakon, katerega so slovenski ministri podpisali brez zadostnega znanja nje-gove vsebine in njegovih nasledkov, in »pravilnik izvrševanja« istega, izdan od finančnega ministra.

Tako se ne vlada in ako se, ruši še zaupanje v državno vlado in ruši se — država sama!

Politične vesti.

Narodno predstavništvo. Seja Na-rodnega predstavništva dne 14. tm. je bi-la zopet odgodena na sredo dne 19. tm., ker upajo, da bo med tem časom do-vršeno pogajanje glede sestave nove vlade.

Volitev predsednika čehoslov. repu-blike in Nemci. Praški nemški listi piše-jo, da čehoslovaški Nemci ne bodo posta-vili o priliki volitev predsednika republi-ke protikandidata iz spoštovanja do Ma-saryka, ampak bodo oddali pri glasova-nju prazne glasovnice.

Plebiscit na Tešinskem se bo vršil dne 2. julija t. l., ker upajo, da bodo do te-ga časa dogotovljena vsa pripravljalna dela. Termin je končnoveljav.

Glavni pogoji turške mirovne pogod-be. »Journal« v Parizu objavlja glavne pogoje turške mirovne pogodbe, ki se je 11. tm. izročila turški mirovni delegaciji. Po tej pogodbi bo Turčiji ostal v Evropi samo Carigrad z zaledjem. Meja gre ob Čataldži z malim ovinkom proti severu ter vsebuje tudi jezero Jaker. V Aziji bo šla meja med pravim turškim in arab-skim ozemljem po določitvi demarkacijs-ke komisije. Ta meja se bo pričela pri izlivu Sejhuna ob Aleksandrijskem zalivu po reki, potem počez čez Cilicijo med Marašom in Aitabom ter sporedno z bag-dadsko železnico približno 50 km sever-no od proge. Sultan dobi Malo Azijo, iz-vzemši 2 deželi. Smirnsko ozemlje dobi Grška, ostane pa po imenu pod turškim gospodarstvom. Po petih letih bo tam ljud-sko glasovanje. Armenija dobi v Batum izhod na morje. Ureditvev Armenije še ni dogotovljena, gotovo pa je, da bo Turč-ja izgubila velik del armenskega ozemlja.

Sestavo nove italijanske vlade je po-veril italijanski kralj Emanuel reformne-mu socialistu Bonomiju. Vodja katoliške stranke Meda je zagotovil, da bo podpi-rala njegova stranka Bonomija.

Ruska ponuja Finski mir. »Berling-ske Tidende« javljajo iz Helsingforsa, da je ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin te dni ponovno ponudil mir sov-jetske vlade Finski.

IZ KOROTANA.

Potovanje na Koroško prosto! Vse turiste, izletnike, letoviščnike i. dr. potni-ke opozarjamo, da so odpadle omejitve za potovanje po naši koroški ceni A in ni treba v to svrhu nikakih posebnih potnih dovoljenj več. Ker je s tem odpadla glav-na ovira, ki je s tem zadrževala turiste, da si ogledajo še tako malo poznane na-ravne krasote na Koroškem, opozarjamo vse občinstvo, da se čim mnogostevilne-jše posluži turistovskega nedeljskega vla-ka, ki vozi iz Ljubljane ob 5.17 proti Ve-trinju pri Vrbskem jezeru (dohod 8.50) in ki odhaja iz Vetrinja ob 19.09 in se povr-ne v Ljubljano ob 23.22. Vozna cena III. razr. do Vetrinja 23 K.

Obsojen zapeljavec. »Volkswehro-vc« so pridobili v Šmarjeti v Rožu neke-ga Miha Štöckla ter ga ob popivanju gostilni nagovorili, da je šel z ... postajo. Rekl.

streljali, naj tudi Strelci začne streljati in so mu dali puško. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem je izjavil na vprašanje, ali je streljal in kaj so mu orožniki storili: »Dvakrat, vem, da sem vstrelil, orožniki mi niso ničesar storili, mene so le Volkshervoci zapeljali!« Dobil je 6 mesecev težke ječe.

Predsednikom jugoslovanske plebiscitne komisije na Koroškem bo imenovan rektor beogradske univerze, svetovnoznani in ugledni učenjak profesor **Cvijić**.

Avstro-ogrski monarhija je bila maceha vsem v njej bivajočim Slovanom, naravnost kri pa je pil nasilni režim Slovenstvu na Koroškem. Dances imamo slovenski Korotan, zibel Slovenstva, v svojih rokah in je toraj naša dolžnost, da pomagamo obmejnemu bratom vsak po svojih močeh in jim hitro vrnemo, kar jim je bilo po krivici vzeto. Izpolnitev te dolžnosti je lahka. Kdor misli v letovišče, pojdi na Koroško! Ob Vrbskem jezeru boš pil moč prirodnih lepote, pristna slovenska imena krajev (Ribnica, Otok, Sekira, Logavas etc.) pa ti bodo vedno klicala v spomin zavest, da bivaš na slovenski zemlji. Ljudstvo, doslej tlačeno, bo gledalo svoje krvne brate ter bo pilo pogum iz njihove samozvesti. Mesto, da trošiš denar po dragih zanikrnih letoviščih, ki jih je napravila v sloves samo kričča reklama, pridi ob Vrbsko jezero, kjer je res lepota doma in po vrhu tega še cene zelo nizke. — O krasotah ne bom govoril, Kdor hoče kaj čuti o njih, naj jih pride pogledat. Prepričan sem, da bo prišel še mnogokrat. — Kdor se je odločil za letovišče na Koroško, naj zahteva po dobrih pojasnil pri Tourist office Borovlje, Koroško.

Predsednik mednarodne komisije za ljudsko glasovanje na Koroškem. — Za predsednika mednarodne kontrolne komisije za ljudsko glasovanje na Koroškem je imenovan princ Borghese, ki je bil svoj čas italijanski poslanik v Beogradu. Kakor znano, ga naša vlada ni hotelu priznati, ker je hotel biti samo poslanik pri srbski vladi, ni pa imel listin za državo SHS.

PTUJSKE NOVICE.

»Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v kmečkih občinah sodnega okraja Ptuj« in »Kinderschutz und Jugendfürsorgeverein für den politischen Bezirk Pettau« imata svoj redni občni zbor dne 30. tm. ob 10. uri dop. v deški ljudski šoli v Ptuj. Ob tej priliki se bo strnilo drugo društvo s prvim po pravilih prvoimenovanega. Ako bi bil občni zbor 30. tm. nesklepčen, se vrši nov občni zbor dne 13. junija 1920 ob 10. uri dopoldne istotam brez ozira na število navzočih. — Iz nekega poročila posnemamo, da je bilo meseca februarja t. l. v ptujskem okraju 112 otrok brez staršev, 2039 otrok brez očeta in 1865 otrok brez matere, skupaj torej 4016 sirot, kar gotovo sila k temu, da se vsi sloji združijo in pospešujejo društvo za zaščito dece, da bo moglo uspešno delovati v prid mladini.

Velik živinski sejem se vrši v torek po binkoštih t. j. dne 25. maja pri Sv. Urbanu v Slov. goricah. Pričakuje se velik dogon vsakovrstne živine.

Vihar je napravil zadnje dni v ptujskem okraju veliko škodo na sadnem drevju; ponekod je bil tako močen, da je drevje izruval iz tal.

Za regulacijo Pesnice prosijo že dolgo prizadeti posestniki pesniške doline, ker jim potok ob najmanjšem dežju poplavi vse njive in zablata vse travnike. Potok zadržuje, kadar izstopi, ves promet med Ptujem in delom Slov. goric. — Letos se je to zgodilo že dvakrat. Skrajni čas bi bil, da se ta potok regulira in s tem zavaruje lepa in rodovitna pesniška dolina.

MARIBORSKE NOVICE.

Gasilska župa za mariborski okraj se ustanovi dne 23. tm. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Na sporedu občnega zbora je nagovor zastopnika »Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani«, volitev župnega odbora, volitev pregledovalcev računov in raznoterosti. Vsa gasilska društva mariborskega okraja naj pošljejo najmanj po dva zastopnika.

Mestna hranilnica v Mariboru je ustanovila kreditno društvo, ki ima namen dajati trgovcem in obrtnikom po cenah kredit ter jim omogočiti, da nalagajo svojo imovino na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Cvetlični dan, ki se je vršil dne 13. t. m. v Mariboru v prid siromašni deci, se

je obnesel prav dobro. Natančen uspeh še sicer ni znan, toda upa se, da je prinesel ta dan za deco nad 20.000 kron.

CELJSKE NOVICE.

Mestno gledališče. — V četrtek, dne 20. tm. se uprizori točno ob 20. uri Karl Schönherr-jeva zabavna komedija iz kmečkega življenja — »Zemlja«. V glavni vlogi Kremena nastopi ravnatelj gosp. Milan Skrbinšek. — Opozorjamo občinstvo, da se prično predstave vedno točno. Morebitna zamuda, nastala radi kakšnih nepričakovanih težkoč, naj velja vedno le kot izjema. — V torek ob 18. uri je zopet ponk v **dramatični šoli**.

V petek 21. tm. ob 20. uri se »Zemlja« ponovi pri nižanih cenah izven Abonma. Predprodaja vstopnic odslej v trgovini Goričar & Leskovšek. — Vsled predpisa novega državnega davka smo primorani povišati vstopnino.

Koncert plzenjskega pevskega društva »Smetana« se je izvršil minulo nedeljo zvečer ob ogromni udeležbi našega občinstva v veliki dvorani hotela Union. Češki pevci so občinstvo s svojim petjem naravnost očarali; dokaz, da občinstvo po končanem programu ni hotelo iz dvorane, ampak je pevce znova in znova zopet z burnim aklamiranjem izzvalo, da so peli še nove točke. Strokovno oceno koncerta objavimo prihodnjič.

Sprejem članov pevskega društva »Smetana« v nedeljo 16. tm. ob 13. uri je bil prav prisrčen, dasi je manjkalo potrebnega aranžmana in vsled tega ljubezen našega naroda do bratov Čehov ni prišla tako do izraza, kakor bi bila lahko. Češke goste je pozdravil gospod vladni svetnik, okrajni glavar dr. Žužek. Celjsko pevsko društvo ga je pričakovalo korporativno z zastavo. Polnoštevilno so se udeležile sprejema tudi razne celjske šole. Ob prehodu s kolodvora v mesto je zbrani narod brate Čeha živahno aklamiral.

Maturirali so te dni v Gorici bivši osmošolci realne gimnazije in sicer Draščič Petar, Stritof Valter ter Vesel Vekoslav.

Pri nas in drugod. Pri zadnjih volitvah v avstrijsko narodno skupščino na Dunaju je bilo oddanih 65.000 čeških glasov, kljub temu pa so dunajski Čehi brez čeških šol na Dunaju. — Kako pa je v tem pogledu pri nas! V Celju recimo imamo za 20—30 otrok že cel razred in posebnega nemškega učitelja, v posameznih slovenskih razredih pa je do 70 in še več otrok. Tako imajo toraj naši Nemci še vedno svoje privilegije in svojo prenost med nami in našimi slovenskimi otroci, pri tem pa zabavljajo čez državo in kriče ter lažejo v svet o krivicah, ki se jim gode. V Celju imamo hotel Union prej nemško hišo. Društvo, ki je bilo lastnik te hiše, je vlada svoječasno stavila pod sekvester ter ga kasneje, ker je prekoračilo z odprodajo hiše svoj statut, pravomočno razpustila. Razpusteno društvo je bilo nositelj gostilniške koncesije, ki je z razpustom ugasnila. Toda to nas v Celju nič ne moti, če ni koncesije, se izvršuje obrt lahko brez koncesije dalje, ker bi bila sicer škoda, ki bi jo utrpeli oni, ki so cel hotel kupili za 260.000 K. prevelika, saj se gre pri tem za nemške ljudi, ki so pri tej kupčiji zaslužili milione!

Nakazila za obleko. Poverjenišтво za socialno skrb v Ljubljani ne izdaja odslej naprej nobenih izkaznic za nakup manufakturnega blaga v Oblečilnici za Slovenijo. Vsakdo naj si potrebno manufakturno oskrbi potom svojih spodaj navedenih zadrugah central oziroma zadrug, pri kateri je včlanjen. Le v izrednih slučajih, ako bi zadruga ne razpolagala z zahtevanim blagom, smejo sledeče zadrugne organizacije izdajati svojim članom nakaznice za nabavo manufakturnega blaga v detajlni trgovini oblečilnice za Slovenijo inčinari: Nakupovalna zadruga, Gospodarska zveza, Samopomoč, Spl. gospodarska zadruga za privatne nameščence, Gospodarska poslovalnica južne železnice — vse v Ljubljani. — To naznanilo posnemamo iz ljubljanskih dnevnikov, ne vemo pa, ali se tiče samo srečne kranjske dežele ali cele Slovenije. Ponovno smo že opozorili v našem listu na potrebo podobne oblečilnice kakor je v Ljubljani, tudi v Celju, informirali smo se ter se nam je reklo, da je lokal v Jossekovi hiši poleg slaščičarne Petriček v to svrhu zasežen in še danes neoddan, toda oblečilnice vendarle ne dosežemo. — Imenoma javnih in privatnih nameščenec, ki vrše svoje delo kljub bedi in pomanjkanju vsega, pozivamo mestni magi-

strat in okrajno glavarstvo, da stori nekaj za nas v tem oziru, ako je Ljubljana za nas tudi centrala, ki ima napram nam ne samo pravice, ampak tudi dolžnosti.

Poroka. Včeraj 17. tm. se je poročil g. dr. Vane Radej, tajnik v ministrstvu trgovine, z gđ. Nado Prešernovo, hčerko majorja in civilnega geometra g. Prešerna. Mnogo sreče!

Obsojeni navijalci cen. Urad zoper verižnike in navijalce cen pri mestnem magistratu v Celju je obsodil Ivana Zupana, mesarja v Celju, radi prestopka oblastveno določenih cen za meso s 24-urnim zaporom, ker je zanemaril potrebno pazljivost pri svojem obrtu. Nadalje je bila obsojena Marija Cverlin iz Sladkogore radi navijanja cen pri jajcih, ker jih je prodajala nad določeno ceno, v zaplembo jajc in 6 dni zavora; pri zaslišanju v uradu je ponudila uradniku 100 K, da jo izpusti, vsled česar jo je ta izročil v smislu § 105 ka. zak. sodišču. — **Korošec** Neža, kmetica iz Kresnic, je dobila 40 K globe, 4 dni zavora in se ji je zaplenila salata, ker jo je prodajala po 2 kron maji krožnik. Istotako je bilo priznано Ivanu Oberžanu iz Prožinske vasi 50 K globe, 5 dni zavora in zaplemba salate, ker je prodajal malo glavico po 1 krono komad. Štante Roza iz Lipe pri Teharjih je bila kaznovana na 40 kron globe, 4 dni zavora in zaplemba mleka, ker je prodajala mleko po 5 kron liter.

Ponarejeni novi 5-dinarski (20-kronski bankovci krožijo po Celju. Policija jim je prišla na sled vsled naznanila pešnega urada. Bankovci nimajo serijskih števil, so bolj bledega tiska in se posebno opaža, da je glava na bankovcu zelo nejasno izvedena. Tudi ves tisk kaže na prvi pogled neko neokretnost, ker so črke in druge poteze zelo debelo tiskane. Opozorjamo občinstvo, da razpečevalce ovadi.

Novi strokovni tajnik Jugoslov. sod. dem. stranke v Celju je Gustav Kolenc. Prejšnji tajnik Leskovšek je še zaprt in v preiskavi.

Provinja. Pri Sv. Duhu v Halozah snujejo naši pristaši ljudsko knjižnico. — Seveda pri današnjih ogromnih cenah za knjige ne morejo iz lastnih sredstev veliko knjig naročiti. Obracam se s prošnjo na vse narodnjake v Celju in okolici, naj priskočijo na pomoč anšim vrlim kulturnim delavcem s prispevki, bodisi s poljudnimi leposlovnimi in drugimi knjigami, bodisi z denarnimi prispevki. Oboje se lahko oddaja pri meni v uredništvu »Nove Dobe«. — Vekoslav Spindler.

Obrtniški sestanek se vrši v četrtek 20. maja vb 20. uri zvečer v hotelu pri Belem volu.

Našli sta se dve moški srajci in žepni robec. Lastnik dobi stvari pri mestnem magistratu v Celju.

Turistika in šport.

Kolesarji pozor! Občni zbor »Kluba slovenskih kolesarjev v Celju« se vrši v soboto dne 22. maja t. l. ob 20. uri (8. uri zvečer) v hotelu pri Kroni z sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Volitve novega odbora. 3. Sprememba pravil. 4. Določitev članarine. 5. Slučajnosti. Kolesarji! Pozivamo Vas, da se tega občnega zbora polnoštevilno in zanesljivo vdeležite, ker se gre za jako važne društvene zadeve. Kramar, predsednik; Vršič, tajnik. (k)

Nogometna tekma v Mariboru. V nedeljo 16. tm. vršila se je nogometna tekma 1. moštva nogometnega kluba »Svobode« iz Celja proti 2. mariborskemu nogometnemu klubu »Rote Elf« na ljudskem vrtu v Mariboru. Uspeh igre 2:2.

Slov. planinsko društvo naznanja, da so objavljene že sledeče planinske postojanke: Jeseniška koča pod Golico, Valvazorja koča pod Stolum, hotel Zlatogor ob Bohinjskem jezeru, koča v Kamniški Bistrici, koča na Kamniškem sedlu, Aljažev dom pod Triglavom se otvori o Binkošti.

DNEVNE NOVICE.

O Jugoslovanski strahovladi v Radgoni in okolici jadikujejo razni nemški listi, med drugimi v obrazljah hajajoča »Deutsche Grenzwehr«, in servirajo svojim bralcem pri tem najumnejše fantastične dogodbe o postopanju našega vojaštva in uradov. In kaj ji je na stvari? Nič drugo, nego da naši organi v Radgoni strogo pazijo na to, da se ne vrši obmejno tihotapstvo, o katerem smo v našem listu že

večkraj pisali, ter da proti zasačenim tihotapcem postopajo zelo strogo. Poročali smo tudi že, da je prišlo celo do bojev med predznimi tihotapci in našimi organi. Naša javnost bo vedela vestnosti naših organov hvalo, nemški listi pa bodo seveda še naprej vpili o grozodejstvih in strahovladi. Stara nemška navada — železna srajca!

Inženjerja Gustinčiča so izpustili iz preiskovalnega zbora ljubljanskega deželnega sodišča.

Državna razredna loterija. Zatevajte osnovo (načrt) igre, ki se bo takoj ko izide, doposlala vsakomur brezplačno in franko. Banka in menjalnica A. Rein, Zagreb, Trenkova ulica št. 12. Telefon 20—26. Kupuje in prodaja vse valute in efekte, kakor tudi izpeljuje najkulantnejše vse bančno-borzne posle. 679

Zopet nov urad. Prestolonaslednik Aleksander je podpisal ukaz, s katerim se ustanavlja generalna inšpekcija za vode v Sloveniji s sedežem v Ljubljani. Delokrog obsega vse slovenske pokrajine.

»Jugoslovanska Matica« se je ustanovila dne 13. tm. v Ljutomeru na slovesen način. Ves trg je bil v cvetju in zastavah in nepregledna množica je korakala od kolodvora v trg, kjer se je vršila na prostem služba božja, po isti pa zborovanje na glavnem trgu, ki je pričelo z deklamacijo Gregorčičeve »Soče«. Kot govorniki so nastopili gg. Jul. Novak kot zastopnik iz zasedenega ozemlja, dr. Lenard, general Maister, prof. Voglar, Bož. Borko in notar Koder. Komisar Zavodlal je prebral resolucije ter zaključil krasno uspelo zborovanje.

DOPISI.

Požarna bramba na Polzell priredi v nedeljo 23. maja igri »Zaletovišče« in »Milijonarjev nečak« v prostorih gosp. Cimpermana. K obilni udeležbi vabi odbor. (k)

»Vranska Vila« priredi na binkoštni pondeljek popoldne ob 5. uri v prostorih »Čitalnice« v Gornjem gradu koncert z izbranim sporedom, na katerega opozorjamo občinstvo iz trga in okolice.

Rečica ob Savinji. Čas bi bil, da bi bila naša tobačna zaloga razpisana in da jo dobi kak invalid, ki jih imamo pri nas dovolj, ki bi se mu tako pripomoglo do malega zaslužka. Da sedajni imejitelj trafike ni invalid, ve vsakdo. V trafiki naj bi se tudi proti vsakomur enako, nepristransko postopalo. Občan.

Podružnica »Jugoslovanske Matice« v Vojniku za Vojnik, Ljubečno, Novo cerkev in Frankolovo se je ustanovila ter priredi dne 29. junija v proslavo Vidovega dne v Vojniku veliko ljudsko veselico s petjem. K podružnici je do sedaj pristopilo nad 30 članov. V nedeljo, 9. maja se je ustanovila v priliki predavanja g. Jurančiča podružnica »Čebelarstva društva za Slovenijo, h kateri je pristopilo 27 članov.

Slovenska Bistrica. Največjo trgovino v našem mestu ima tvrdka Stiger, ima toraj tudi največji dobiček od našega slovenskega ljudstva, ker Nemca v našem okraju sploh nobenega ni več. Svoj čas smo že tudi poročali, da se je hotela ta tvrdka nekako posloviniti, vsaj na zunaj. V zadnjem Uradnem listu pa čitamo, da hoče da tvrdka v trgovskem registru še vedno ostati: »Stiger & Sohn«. Ali bomo res še sedaj mirno prenašali taka brezstidna izzivanja? Tudi če stopiš v Stigerjevo trgovino, slišiš uslužbenče samo nemški med seboj govoriti in samo nemško je seve tudi knjigovodstvo, korespondenca itd. In ta tvrdka je celo pod državnim nadzorstvom. Neverjetno, pa resnično! Nemška gospoda pač lahko upravičeno pri svojih polnih blaginjah v pest smeji naši predpotopni nezavednosti in hlapčevski naturi!

RAZNE VESTI.

Drag roman. Nedavno je bilo izplačano za dovoljenje naprave filma po romanu »Way down East« ameriškega pisatelju Williamu Bradyju 175.000 dolarjev ali 24 milijonov naših kron. Filmski režiser D. W. Griffith je pred kratkim izplačal za napravo filma po nekem drugem romanu pod naslovom »Romanca« znesek 150.000 dolarjev. Amerika je pač dežela, v kateri celo pisatelji obogatijo.

Prijeti boljševiški kurirji. Iz Kodanja prinaša »Deutsche Allgemeine Zeitung« vest, da je litvinska policija v Wirballnu prišla tri boljševiške kurirje, ki so prišli iz Nemčije in bili na poti v Moskvo. Okrog života so imeli dolge trake, na katerih je bilo napisano izčrpno poročilo o načrtu špartakovske propagande. Poročilo je pisano v ruščini in obravnava propagando v Italiji, na Poljskem, Čehoslovaškem, Madžarskem, Avstriji, Nemčiji in Galiciji. Iz poročila sledi, da ima propaganda na francoskem uspehe in da sta ji naklonjena lista »Le Peuple« in »Le Populaire«. O Nemčiji pravi poročilo, da vsi razredi stavijo največje upe v vzpostavitvev odnošajev z Rusijo. Poročilo naglašajo, da je potrebno poslati iz Moskve odposlance v Berlin. Končno toži obvestilo o dejstvu, da prihaja premalo denarja iz Rusije.

Velikanska delavska demonstracija na Dunaju. Socijalna demonstracija in njeno delavstvo uprizorilo je dne 10. tm. na Dunaju veliko demonstracijo za takojšnjo oddajo premoženja. »Arbeiter Zeitung« piše, da se je zbralo na cesti na »Ringu« čez četrt milijona dunajskih delavcev, ki so izdali parolo: »Ven s takojšnjo oddajo premoženja, proč z domačo mednarodno reakcijo«, »za komulizacijo policije!« Vse velikanske mase so vzdrževale red ter pokazale mestu in vladi, posebno pred parlamentom svojo skrajno odločnost. Do posebnih incidentov ni prišlo. Ob enem so priredili tudi komunisti pohod, vendar je bilo na tem pohodu, ki se ga je previdno izogibal soc.-dem. mas, komaj 3—4000 udeležencev.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Premovanje bikov v Celju.

Minulo soboto se je vršilo na celjskem živinskem sejmišču premovanje bikov in bikcev. Kmetje-živilorejci so prignali 70 plemenskih bikov na premovanje. Poprečno je bilo videti samo lepo in dobro živino. Premovanih je bilo skupno 19 bikov in sicer 3 s prvo premijo po 400 kron (dva starejša bika Urlepa iz Slokarjev in Rožarja iz Dobrne ter en mlajši bik posestnika Frčeta iz Črnlince), 6 licencovanih mlajših bikov po 250 kron in 10 bikcev po 120 K; razum tega se je priznalo 5 posestnikom bikovskih telčev po 100 kron nagrade. Ostali pot sestrniki so dobili potnino po 50 K. — Posebno priznanje je dobil bik kinetijske šole v St. Jurju ob juž. žel., kot eden pravih plemenjakov, vendar kot državna last ni prišel pri premovanju v poštev. — S premovanjem je bil združen poučni tečaj za gojence kmetijske šole v St. Jurju, ki ga je vodil državni živilorjski inštruktor g. Zupanc, kateri je bodočim živilorejcem v poljudnih besedah opisal živino, pokazal dobre in slabe lastnosti plemenskih bikov ter na jasn način obrazložil vzgojo dobre in za naše kraje priprave muropoliske pasme. Posebno je povdajal, da se plemenski živini mora pustiti, da se dobro pregiblje in da ima dovolj svežega zraka. Zelo poučno predavanje je izvedel s prav tipičnimi dokazi in opisi. Ob zaključku je govoril posestnikom — živilorejcem prepričevalne besede o vzgoji plemenjakov, o reji dobrih krav-mlekaric ter povdajal, da naš kraj zahteva z ozirom na odnošaje v državi dobro srednjo pasmo, ne velike in tuje, malo donosne, ampak edino primerne muredolsko belosivo živino, ki našemu kmetijstvu vrže največji in najboljši dobiček. Za poučno predavanje se mu je zahvalil eden izmed domačih kmetov-živilorejcev. G. Zupanc je kmetom obljubil, da bo večkrat prišel, da jih podučiti v umni živiloreji, kar so posestniki vzeli z veseljem na znanje ter izrazili zanimanje za moderne nazore v živiloreji.

Fran Matasek, Grm.

Za sladkorno industrijo v Sloveniji.

(Kulturna sladkorne pese.)

(Nadaljevanje.)

Podnebje: Sladkorna pesa ima lastnost, kakor krmska pesa, da se zelo rada prilagodi podnebnju dotičnega kraja, kjer se prideluje. Zdrži visoko toploto, ljubi solnce, samo če ima zadostno množino vlage. Sladkorna pesa prenaša sušo zelo dobro, ker segajo njene korenine v globoke plasti zemlje, sicer pa je zelo hvaljena, ako dobi vsake mesec izdaten dež, posebno v juliju in avgustu. Poizkusi, na-

pravljene v naših krajih, so pokazali, da je naše podnebje prav ugodno za sejanje sladkorne pese. Sladkorna pesa zahteva 2500—2800° C solnčne energije in zaradi tega je mogoče, da nam daje velike množine ogljikovih vodonov (sladkorja) na 1 ha površine.

Zemlja: Da je zemlja sposobna za sejanje sladkorne pese, morajo biti sledeči pogoji: 1. zemlja mora biti dosti globoka; 2. spodnja voda ne sme segati preveč na površje; 3. zemlja mora imeti zmožnost, vsebovati veliko množino redilnih snovi in vode, spodnja plast zemlje mora biti prodirna in mora dovajati zadostno množino vode iz spodnjih plasti; 4. zemlja ne sme biti kisla (močvirje).

Tem pogojem odgovarja najbolje napolnjena zemlja, kakor se po večini nahaja v krajih v bližini rek (Posavje — Krško polje). Peščena zemlja daje dobre uspehe, ak oje zadostna množina vlage in te imamo v Posavju tudi dosti.

Tudi na humoznih tleh, kakor je baje, se dajo doseči lepi uspehi, ako bi se mogli osušiti in odpraviti preveliko moč in kislino zemlje ter jo zboljšati z umnim oranjem in gnojenjem (živo apno, blato iz slad. tovarov).

Kolobarenje: Sladkorna pesa raste dobro povsod, in naj je rasla na njivi pred njo ta ali ona rastlina. Vendar ji najbolj ugaja zemlja po zimskem žitu ali pa po detelji (domači). Za temi rastlinami imamo dosti časa za plitvo oranje, da uničimo plevel, da pognojimo še v jeseni njivo s hlevskim gnojem in potem primerno globoko zoriemo. Tudi na zoran ledini, travnikih, pašnikih pesa zelo dobro uspeva, ako je bila zemlja v jeseni pognojena in globoko zorana. V najnovejši dobi se seje sladkorna pesa tudi več let na istem prostoru, kar na nikakor ni priporočati.

Najboljši in trajno mogoč način sejanja pese je, da se kolobari:

1. detelja (2 košnje); 2. ozim (pogojen s hlevskim gnojem); 3. pesa; 4. jartina (ječmen).

Na ta način pride pesa vsako četrto leto ravno na isto mesto.

Priprava zemlje: Pridelovanje sladkorne pese je naučilo kmetovalce globoko in temeljito orati. Povdajam samo toliko, da je pesa jesenskemu oranju najbolj hvaljena. Če pa iz enega ali drugega vzroka nismo mogli zemljišča že v jeseni pripraviti, se more tudi spomladati orati in gnojiti. Pri tem moramo predvsem gledati na to, da kolikor mogoče izkoristimo zimsko vlago v zemlji, ker se vsled spomladnega oranja zemlja močno posuši in manjka semenu vode za kaljenje.

Oranje naj se vrši na eno stran ali naj se narejene brazde plitvo nazaj zastrejo, da niso tako globoke. Nato se zemljišče z branami dobro povleče in zravna. Morebitni na površje zemlje izvaljeni plevel, kakor pirnjico, je treba iztrebiti in iz njive spraviti. Če je zemlja preveč kepasta ali pa preveč rahla, jo je treba z valjarjem (40 do 50 cm širok v premerni 2 m dolgi hrastov hloč, katerega nam vsak kolar lahko naredi), zravnati in striditi. Valjar je pri dandanašnji kulturi sladkorne pese in tudi žita neobhodno potreben. Na zravnanem zemlji seme enakomerno kali, zemlja se enakomerno segreje in se lažje obdeluje. Črna lažja je zemlja, tem večkrat in s tem večjim valjarjem je treba valjati. Na Češkem je vsakemu kmetu znano, da rase na koncih njiv, kjer živina pri oranju zemljo močno stlači, najboljša pesa. O tem se vsak lahko prepriča. Tisti, kateri bode peso pred in po setvi valjal, bode imel boljšo peso, kakor oni, ki je spravil seme v rahlo zemljo.

Gnojenje: Vsak, kdor seje sladkorno peso, naj da toliko hlevskega gnoja, kolikor ga more dati. Pesa prenese največje množine hlevskega gnoja. Ker umetnih gnojil za letošnje leto ni na razpolago, nočem o njih uporabiti govoriti. Čim več pa bode zanimanje za peso, tem večje bode povpraševanje za umetnimi gnojili, posebno za čilskim solitrom, kalijevimi in fosforovimi gnojili.

Setev: Zorana in dobro prebrana njiva se z značilcem po dolžini njive razčrta. Značilec je 2 do 3 m dolg hrastov tramiček, 10 cm močen, ki ima na vsakih 40 cm daljave izvrtano luknjo, v katero se da železen ali lesen žebelj, dolg 30 do 40 cm. Za velike njive je dobro, da se napravi v sredi značilna velika luknja, skozi katero se pritrdi do 3 m dolg drog, za katerega se vleče značilec. Da roke preveč ne trpijo, se priveže poleg tega droga tudi vrh, katero v ame na ramo oni, ki vlačijo značilec in dela na njivi ravne črte. Setev se vrši na dva načina in sicer

s sejalnim strojem za žito ali pa s specialnim strojem za setev sladkorne pese, kjer so vrstice natančno razdeljene. S tem strojem se seje zelo temeljito in enakomerno. Pri nas imajo v nekaterih krajih posebne sejalne stroje za koruzo; s temi bi se dala prav dobro sejati tudi pesa. Kjer pa takih strojev nimamo, uporabimo drug način, kateri bode za nas najbolj prikladen in sicer sejanje pese po kupčkih.

Na razčrtani njivi gredo po navadi ženske, katere naberejo lesnega semena v zavihan predpasnik, z lahko vrtnarsko in ozko motiko in vsaka dela na svoji črti z desno roko male jamice, v katere spije z levo roko 4—5 pesnih semen. Taki kupčki semen se dajajo na 25—30 cm narazen v napravljeni vrsti. Preveč goste ne smejo sejati pese, ker drugače nam zrasejo celi šopi rastlin, katerih korenine se močno spletejo in jih je težko brez poškodbe razredčiti. Iz enega klopčiča pesnega semena nam zrasejo 3—4 rastline, tedaj nam zraste na enem mestu 20—30 rastlin, kar je preveč, ker mora ostati le ena in sicer najkrepkejša rastlina. Ako smo semena spravili v jamico, jih z izkopano zemljo z ravnoisto motiko zasujemo in z nogo potlačimo. To nadomesti v tem slučaju valjanje. Če je njiva kepasta in ni posebno ravna, se priporoča po setvi še valjati, da se kepe razdobjo in zemlja zravna, ker je potem nadaljno obdelovanje pese lažje. Seme sladkorne pese ne sme priti preveč globoko, k večjemu 2 do 3 cm pod površje zemlje. V peščeni in lahki zemlji se seje nekaj globlje (tudi do 5 cm) in to zaradi potrebne vlage za kaljenje semena. Semena se rabi za setev s strojem 25 do 30 kg na ha, pri sejanju v kupčk (Dibelsaat) pa 20—25 kg; t. j. 12—15 kg na en oral.

Setev se vrši v naših krajih od 10. do 20. aprila. V severnih krajih sejejo tudi še v majniku. Preje seati se ne priporoča, ker mlade rastline vsled jutranjih mrazov rade pozebejo. Ako pozneje sejemo, se priporoča seme namakati 3—4 dni v vodi.

S tem se pospeši kaljenje in razvoj rastlin.

(Dalje sledi.)

Oddaja vožnje prodeca na okrajne ceste se bode potom javne licitacije višila v torek, dne 25. majnika od 8. ure zjutraj v pisarniških prostorih okrajnega zastopa v Ptuiju. Licitanti morajo položiti vadji, vsled česar naj vzamejo denar seboj. Kmetovalci-vozniki, ki hočete kaj prislužiti, pojdite na licitacijo!

Zvišanje diskontne mere na Čehoslovaškem. Bančni zavod finančnega ministrstva je zvišal diskontno obrestno mero od 5 na 6¹/₂%, lombardno obrestno mero pri državnih papirjih od 5¹/₂ na 6¹/₂%, pri drugih vrednostih pa od 6 na 7¹/₂%.

Tudi na Angleškem padajo cene. Londonski listi poročajo, da v zadnjem času padajo cene raznim življinjskim potrebščinam. Posebno so padle cene za obutev in obleko. Slanina je padla v ceni tekom enega tedna za en šiling na funt.

Padanje cen žitu in živini v Vojvodini. »Sloboda« v Novemgradu javlja: Kakor se širijo vesti, je padla cena žitu od 1000 na 600 kron, ponekod, kakor v Adi, celo na 400 kron. To padanje cen je provzročila baje prepoved izvoza. Enako se javlja, da je padla cena pitanim svinjam kakor tudi ostali živini. Prebivalstvo mest pa tega padanja niti najmanje ne občuti. Pozitivno vemo, da izvozniki in banke sedaj ne nakupujejo blaga v oni meri, vendar producenti, ki ne dobivajo stare cene, ne oddajajo blaga ceneje, vsled česar prebivalstvo znižanja nikakor ne čuti, ker kilogram kruha še vedno stane 16 do 17 kron in mesna cena je še vedno stara.

Banatska trgovska, industrijska in obrtna zbornica se je osnovala na podlagi rešitve ministrstva za trgovino in industrijo z dne 4. februarja 1920 št. III./1920 s sedežem v Velikem Bečkereku ter je počela poslovati dne 10. marca t. l.

Svobodni izvoz obuvala iz Čehoslovaške. Kožni odbor izvozne in uvozne komisije v Pragi dovolil je z ozirom na to, da imajo tvornice velike zaloge dogotovljenega obuvala, izvoz v inozemstvo, posebno v Poljsko, Ogrsko in Jugoslavijo, seveda v okviru obstoječih kompenzacijskih pogodb.

Občni zbor Kmetijske družbe za Krajsko se bo nadaljeval dne 20. tm. Ko bo občni zbor sprejel predloženo

spremembo pravil, bo isto deželna vlada vzela na znanje in se bo določil rok za občni zbor Slov. Kmetijske družbe. Ta naj bi se vršil na jesen t. l.

Izvoz sliv in čežane. Minister za finance je odredil, da sme centrala za plačila v inozemstvu izdajati dovolila za izvoz tega blaga tudi za dinarje, čehoslovaške krone in nemške marke.

Nakup in prodaja deviz. V izvršilnem predpisu, ki ga je ministrstvo za finance svojčas javno razglasilo, po tiskovnem uradu, je v odstavku, ki govori o uvetih, pod katerimi se sme devize razen uvoznikom prodajati tudi drugim osebam, pomotoma izostala točka, da morajo te osebe doprinesei potrdila pristojnega davčnega oblastva, da so vložile predpisane napovedi za odmero davkov in da so poravnale vse dospele davčne obveznosti. V toliko je omenjeni razglas popolniti.

Zvišanje eksekucijskih pristojbin za zaostale davščine. Ekonomsko-finančni komitet ministrov je odredil v seji od 31. marca 1920, da se od sedaj naprej kot eksekucijske pristojbine za zaostale davščine pobirajo v Sloveniji in Dalmaciji sledeče pristojbine: za opomin od vsake polne krone 4 vin., za rubež od vsake polne krone 4 vin., za prodajo od vsake polne krone 2 vin.; toda tako, da znaša pristojbina za opomin najmanj 50 vin. in pristojbina za rubež ali prodajo najmanj 1 K. Vse dosedanje odredbe, ki se ne skladajo s temi določili, se ukinejo. Nova ureditev teh pristojbil je bila potrebna, ker dosedanje pristojbine z daleka niso več krile faktičnih stroškov, ki so državi narasli z izterjevanjem javnih davščin.

Borza.

Curih, 15. maja 1920.

Devize:

Berlin	11'65	Stokholm	119'50
Praga	10'—	Kristijanija	106'50
Holandska	207'50	Madrid	95'—
New York	570'—	Buenos Aires	244'—
London	21'70	Zagreb	3'60
Pariz	37'25	Budimpešta	2'50
Milan	27'30	Varšava	2'80
Bruselj	39'75	Dunaj	2'75
Kodanj	95'50	avst. žig. krone	2'95

Dunaj, 15. maja 1920.

Devize:

Amsterdam	6800	Kristijanija	4500
Berlin	459	Kodanj	3650
Bukarešta	—	Stockholm	6550
Curih	3750		

Valute:

Marke	455	ital. lire	1100
leji	335	angl. funti	830
levi	300	dolarji	205
švic. franki	3725	carski rublje	265
franc. franki	1340		

V prostem prometu:

Zagreb	152—164
Budimpešta (pošt. hran.)	91—101
žig. krone	92—102
madžarske žig. krone	95—110
Praga	372—392
Varšava in Krakov (v polj. markah)	100—112
čehoslov. krone (5000)	369—389
» » manjše	374—394
nove kron.-din. novčanice	575—625

Zadnja poročila.

Notranji položaj se konsolidira.

Beograd, 15. maja. »Tribuna« javlja, da se notranji položaj v naši državi konsolidira in da se bližamo sporazumu glede sestave nove vlade. Goji se nada, da bo naše kraljestvo v najkrajšem času popolnoma konsolidirano.

Ministrska konferenca pri Protiču.

Beograd, 15. maja. Danes se je vršila od 16. do 18. ure v stanovanju ministrskega predsednika Stojana Protiča ožja ministrska konferenca o koncentracijski vladi.

Odposlanstvo dobrovoljcev pri regentu.

Beograd, 15. maja. Danes opoldne je sprejel prestolonaslednik regent Aleksander odposlance dobrovoljcev iz Like. Odposlanci so naglašali, da so ličanski dobrovoljci povprečno nepremožni ljudje in prosijo, da bode v svrhu ustvarjenja eksistenc zemljo.

Uslužbenici avstro-ogrške banke.

Beograd, 15. maja. Narodna banka je pozvala nastavljenice bivše avstro-ogrške banke, ki se nahajajo v jugoslovanskem ozemlju, da se izjavijo, ali hočejo ostati v naši državi v službi.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po (4%)
štiri od sto 401
156-22

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
Agentura in komi-
sijsko podjetje.

IV. Ferlež Celje
Narodni dom

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

Sporazum v jadranskem vprašanju
zagotovljen?

Beograd, 15. maja. »Presbire«
javlja iz Pariza: Ko se je Scialoja vrnil
iz Pariza v Rim, je izjavil, da bo spo-
razum v jadranskem vprašanju z Jugo-
slavijo dosežen tekom 6—7 dni, ker
sta Pašić in Trumbić prišla v Pariz s
tem namenom, da se jadransko vpra-
šanje končno veljavno reši.

Klinika za oči.

Beograd, 15. maja. Ministrstvo
za narodno zdravje je uvedlo pogajanja
z beograjsko občino radi odkupa zem-
ljišča, na katerem se zgradi klinika za
oči.

Živinske kužne bolezni v Srbiji.

Beograd, 15. maja. Po raznih
krajih Srbije nastale so med živino
kužne bolezni. Poljedeljsko ministrstvo
je ukrenilo vse potrebno, da se zatro.

Zoper avstrijskantsvo.

Sarajevo, 15. maja. Pokrajinska
vlada je prepovedala imeti kipe in po-
dobe Habsburžanov in tudi nošeno
broš, emblemov in sličnih stvari, ki
predstavljajo člane bivše avstro-ogrske
habsburške rodovine.

Draginjska anketa.

Sarajevo, 15. maja. Danes se
je vršila pri deželni vladi anketa proti
draginji in odiranju, na kateri se je
sprejel soglasen sklep, da se bodo vsi
prestopki zoper predpise strogo kazno-
vali.

Zamenjava bankovcev končana.

Beograd, 15. maja. Ministrstvo
za finance poroča: Danes se je kon-
čala zamenjava vseh kronskih novčanic
avstro-ogrske banke. Vsi tehnični
težkoči ostanejo še v nadaljnjem pro-
metu le novčаницe avstro-ogrske banke
po 10, 2 in 1 krono.

Begi v škripcih.

Sarajevo, 15. maja. Včeraj se
je vršila tu skupščina muslimanskih
veleposestnikov. Govorniki so povdar-
jali željo, da se v izpeljavi agrarnega
vprašanja ščitijo njih veleposestva.

Utiš Nittijevega padca v Parizu.

Pariz, 15. maja. Padec Nittijevega
kabineta ni naredil v francoskih poli-
tičnih krogih nepričakovanega vtisa.
Del francoskih politikov je predvideval
padec kot posledico notranje in gospo-
darske krize, drugi del pa je istega
naravnost želel. Vsi politiki Francije
trdijo, da je jasno, da bo krizo težko
rešiti, ker mora novi kabinet imeti za-
sigurano sodelovanje in podporo so-
cijalistov in katolikov. Mnogo se go-
vori o katolikih, ki baje ne vstopijo v
vlado. Padec je provzročil tudi prekin-
jenje pogajanj z Jugoslavijo v Pallanzi.

Papežev poslanec na Reki.

Reka, 15. maja. Iz Rima je do-
spel na Reko Celso Constantini, ka-
terega je poslal papež na Reko kot
apostolskega vikarja. Constantini je
dne 12. tm. pozval k sebi vso reško
duhovništvo ter ga opozoril na njegove
dolžnosti napram cerkvi in veri.

Položaj v ruhrskem ozemlju.

Pariz, 16. maja. »Agenze Havas«
javlja, da je preiskava o efektivnem
stanju nemških čet v ruhrskem ozem-
lju dognala, da se je izpolnil predpis
mirovne pogodbe z dne 8. avgusta 1919
in da čete ne presegajo tam omejenega
števila. Francoske čete bodo nemudoma
izpraznile menska mesta.

Mainz, 16. maja. Maršal Foch je
odredil takojšnjo izpraznitev zasedenega
ozemlja. Francoske zasedbene čete se
umaknejo dne 17. tm. iz Mainza.

Tajna komunistična rovarjenja v
Nemčiji.

Berlin, 16. maja. »Deutsche All-
gemeine Zeitung« poroča, da je pruska
vlada odkrila tajno komunistično zaroto,
ki je imela dne 26. in 27. aprila t. l.
v Berlin—Neuköllnu konference. Kon-
ferenca se je izrekla za nasilno ustano-
vitev nemške republike svetov. Vodstvo
ima v rokah petorica svetov, ki bo na-
tancen termin za preobrat določila šele
potem, ko bo dobila dotična navodila iz
Moskve. Vlada, ki je o načrtu komu-
nistov popolnoma poučena, misli, da
še sedaj ne bo treba proti njim na-
stopati.

Puč v Sanderhausenu.

Berlin, 16. maja. Listi poročajo
iz Sanderhausena, da so mesto zasedli
oboroženi delavci in da je njihov ak-
cijski odbor prevzel posle mestne up-
rave. Pri tem so izsilili na pošti zne-
sek 300.000 in pri neki zasebni banki
290.000 mark.

Listnica uredništva.

Trbovlje: Predno moremo kaj takega
objaviti, moramo imeti imena prič na raz-
polago. — Cerklje — Brežice: To je težka
obdolžitev uradnika, ki je ne moremo meni-
ti tebi nič objaviti. Javite zadevo okr-
glavarstvu, če to ne bo nič ukrenilo, pa
dež. vladi v Ljubljani. — Šoštanj: Ako
imate za vse trditve priče, javite vse okraj-
glavarstvu, da izvrši preiskavo. — Bizeljsko:
Take stvari vendar nimajo nič opraviti s
politiko. Koliko ima kdo vina v kleti, se
mi zdi precej privatna zadeva.

Št. 30/dc. Razglas.

Odbor za določevanje cen je v
dne 7. t. m. sklenil sledeče cene za
beli kruh:

1 žemlja . . . 6 dkg težka . . . 1 K
mala štruca . . 13 " " . . . 2 K
večja štruca . . 26 " " . . . 4 K
1 kg belega kruha . . . 15 1/2 K
na drobno za vsak dkg bel. kruha 16 v.
Cena za črni kruh ostane za enkrat
neizpremenjena.

Mestni magistrat celjski, odbor za
določevanje cen dne 16. maja 1920.

Vladni komisar: dr. Fohn I. r.

Ste prehlajeni? Imate bolečine
v prsih, v grlu? Ali kašljate? Imate na-
hod? — Dobri prijatelj v takih hudih
dneh vam je Fellerjev pravi Elza-fluid!
6 dvojnatih ali 2 veliki specialni stekle-
nici 36 K. — Zagorski sok zoper kašelj in
prsrne bolečine 1 steklenica 6 K.

Slaba hrana vam je pokvarila že-
lodec? Fellerjeve prave Elza-kroglice
ga spravijo v red! 6 škatljic 18 K. —
Evgen V. Feller, Stubiška dolina, Elsa-
trg št. 356. Hrvatska. 1590 A 15—11

Miši, podgane, ste-
nice in ščurki
ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva.
kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in
miši 10 K, ščurke 10 K, posebno močna vrsta
20 K, posebno močna tinktura za stenice
10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti
mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri ži-
vini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in
perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K,
prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti
garjam 10 K. Pošljite po povzetju Zavod
za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 465—7

Gostilničarji pozor!

Večja množina vina lastnega pridelka letnikov 1918 in 1919 je
na prodaj. Radi draginje na železnici se prepelje vino s konji
naravnost iz Haloz na dom, toda ne manj kot cel voz (4 polov-
njake = 12 hl). Za nakup enega voza (12 hl) se lahko združi
več gostilničarjev. Posodo je doposlati franco, plača se pri prev-
zevju. Več pove iz prijaznosti 680 2-1

Adolf Kovač, hotel pri Kroni v Celju.

Proda se oprava za spalno sobo. Naslov
se izve v upravi »Nove Dobe«. 675 2-1

Na prodaj je dobroohranjena žaga s pol-
nim jamom (Vollgatter). Naslov pove uprav-
ništvo »Nove Dobe«. 676 4-1

Soliden žel. poduradnik isče sobo ev.
s hrano. Cenjene ponudbe z navedbo cene
se prosijo pod šifro »Soča« na upravništvo
tega lista. 672 2-1

Iščem gostilno v najem ali na račun.
Marija Stante, Arclin številka 33 p. Vojnik.
678 3-1

Gospodična

želi službe k otrokom. Vešča slovenskega
in nemškega jezika. Cenjene ponudbe pod
»Zanesljiva« na upravo lista. 673 1

Na prodaj

so tri posestva. Eno z gostilno, dva
pa z zemljiščem in gospodarskim po-
slopjem. Vse je takoj na prodaj in se
tudi takoj prepusti. Cena se izve pri

Franč Guček-u

gostilničarju v Tepanju, p. Konjice.
674 1

IV. Ravnikar

veletrgovina, Celje,

priporoča špecerijsko blago
in vse vrste mineralnih
voda na drobno in debelo.

Posestvo s hišo in gosp.
poslopji v vred-
nosti 50—100.000 K, pri Celju se kupi. Po-
nudbe na uredništvo »Nove Dobe«.

Kapitalisti, pozor! Kdo hoče 5 mili-
onov K naložiti
v približno 100 orahov obsegajoče arondira-
no posestvo, 5 minut od žel. postaje? 60—
65 orahov je 70—80 let starega smrekovega,
borovega in mecesovega gozda, od tega
8400 m² za posekati. Zraven: nova vila s
7 sobami, hiša za družino s 5 sobami in
kuhinja, 2 kočii za delavce, gospodarsko
poslopje, svinjaki, kozolec, 2 drvarnici; pod
hišo in vilo velike kleti. Vodovod v hiši.
Goyeje živine se lahko redi 15—20 glav,
4—6 konjev, 20—30 svinj. Skladišče za les
na lastnem prostoru tik kolodvora, kjer se
lahko uredi električna žaga in industrijska
proga za nakladanje lesa. Kdor se zanima,
naj se javi v uredništvo »Nove Dobe«.

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2.
Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo
žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila iz-
vršuje točno in solidno. Točasno v zalogi
502 divani in otomani. 50—6

Stole, žimnice, razno pohištvo
in tapetniške izdelke ima v

založbi: Marija Baumgartner
287 156-92

Gospodna ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Gostilna „Brambor“

priporoča cenj. gostom najboljša
domača vina ter vsak čas toplo
in mrzlo kuhinjo.
Za obilni obisk se priporoča
99 104—36

A. Robek.

Kozličje
kože,

ovčje, kozje in vse druge
kože kupi po najvišjih cenah

Maks Stössl, Celje

Kralja Petra cesta 23.
598 10—7

Stavbeno in galan-
terijsko kleparsivo
Ant. Joža nsl.

Franjo Dolžan

Celje

26 Kralja Petra cesta 8
nasproti »Belega vola« 34
Prevzema vsa v široko spadojoča
dela, izvršitev točna in solidna.

Rogaška slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna voda
Styria vrelec, medicinal. voda
Donatški vrelec, medicinalna
voda najmočnejše vrste.

Zastopstva v vseh večjih me-
stih in krajih. Dobiva se v
vseh prodajalnah in restav-
racijah. Pojasnila daje
Ravnateljstvo
Zdravilišča Rogaska Slatina.

646 8—5

POSODJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 NARODNI DOM RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga
DAJE posojila na vknjižbe in na menice. OTVARJA trgovske in obrtne kredite.

126 24—10

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD 24.000.000 KRON